UNIVERSITETET I OSLO

Enhet for internrevisjons rapport om psykososialt læringsmiljø – oppfølging fra Studieavdelingen

LMU 10. desember 2024

Oppfølgingspunkter fra EIRs rapport

1. **Instituttene:** vurdere og klargjøre egne mål, roller og ansvar, styrke kunnskapsgrunnlaget gjennom evalueringer og undersøkelser, styrke oppfølgingen av enhetens psykososiale læringsmiljø og vurdere relevans og effekter av tiltak
2. **Studieavdelingen/viserektor**: vurdere om kvalitetssystemet i tilstrekkelig grad legger til rette for at det innhentes informasjon om psykososialt læringsmiljø
3. **Studieavdelingen:** oppdatere begrepet læringsmiljø i UiO sine dokumenter, inkludert vurdere å tydeliggjøre ansvar på ulike nivå og vertikal rapportering
4. **Alle** enheter: finne arenaer for horisontal samordning om psykososialt læringsmiljø, og vurdere om SiO kan involveres ytterligere

Læringsmiljø i loven

§ 10-1 sier at Universiteter og høyskoler skal sørge for at læringsmiljøet på institusjonen er **forsvarlig** ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd.

Læringsmiljøet er de forholdene som virker inn på studentenes muligheter til å tilegne seg kunnskap, og som er av betydning for studentenes fysiske og psykososiale helse. I læringsmiljøet inngår **fysiske**, **digitale**, **organisatoriske**, **pedagogiske** og **psykososiale** forhold.

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse skriver i sin veileder at

*Det **psykososiale** læringsmiljøet omfatter det **mellommenneskelige samspillet** studentene imellom og mellom studentene og de ansatte ved utdanningsinstitusjonen. Andre faktorer som har stor innvirkning på det psykososiale læringsmiljøet er gode møteplasser, sosiale aktiviteter, medbestemmelse, respekt og åpenhet.*

Læringsmiljøbegrepet – **trenger** vi tydeligere definisjon?

- UH-loven legger vekt på «forsvarlig» - UiOs Strategi2030 har følgende mål

> - UiO skal arbeide systematisk for å skape et trygt og godt arbeids- og læringsmiljø, større mangfold og en inkluderende kultur for studenter og ansatte.

- Psykososialt læringsmiljø som i «*mellommenneskelige samspillet studentene imellom og mellom studentene og de ansatte*» ved UiO operasjonaliseres gjennom ulike retningslinjer og tiltak

- Retningslinjer for studentmedvirkning
- Retningslinjer mot trakassering
- Etiske retningslinjer for veiledningsrelasjoner
- Tiltaksplan for mangfold, likestilling og inkludering

Si fra!

For en trygg og engasjerende studiehverdag

Studentombudet

Eksempler

SiO

- Studentforeninger
- Studentorganer
- Fadderordning
- "Påmønstring med UB"
- Læringsmiljøaktiviteter på fakultet og program

Kvalitetssystemet for utdanningsvirksomheten: innhentes informasjon om psykososialt læringsmiljø?

- Kvalitetssystemet **skal** bidra til at UiO jevnlig og systematisk vurderer om målene og ambisjonene for utdanningsvirksomheten og **læringsmiljøet** realiseres.
- Målene er nedfelt i UiOs og fakultetenes strategiske planer og årsplaner samt i program- og emnebeskrivelsene.
- Kvalitetssystemet skal bidra til et **bredt kunnskapsgrunnlag** der både kvalitativ og kvantitativ informasjon og forsknings- og utviklingsaktiviteter inngår.
- Ledere på alle nivå skal systematisk følge opp og legge til rette for videreutvikling av utdanningsvirksomheten. Dette omfatter studentenes læringsmiljø.
- Lederansvaret innebærer å vurdere hvordan resultatene fra program- og emneevalueringer og andre undersøkelser følges opp. Resultatene av oppfølgingen og avtaler om utviklingstiltak skal dokumenteres.

Emneevaluering

- Emner skal evalueres hver gang de gjennomføres. Dette skal legge til rette for jevnlig og systematisk videreutvikling av emnet.
- Emnets **læringsmiljø** er blant de aspektene som vurderes.
- Evalueringen tilpasses emnet, og det kan (og bør) veksles på hvilke spørsmål som stilles.
- LINK har laget en verktøykasse med forslag til spørsmål som kan brukes i emneevalueringer, for eksempel

LÆRINGSMILJØ	Jeg opplevde at det var lett å stille faglærere faglige spørsmål. (SS)
	Jeg opplevde at det var lett å stille medstudenter faglige spørsmål. (SS)
	Jeg opplevde en kultur for å dele blant medstudentene. (SS)
	De ansatte var villig til å hjelpe studentene når de hadde problemer. (SS)

Periodisk programevaluering

- Innenfor en seksårsperiode skal det foretas en evaluering av helheten i hvert program.
- Evalueringen skal normalt inkludere en vurdering av programmets **læringsmiljø** og infrastruktur.

Si fra for studenter

- Studenter kan bruke Si fra-systemet for å melde fra om fysiske og sosiale forhold, uavhengig av øvrige evalueringer.
- Resultatene fra Si-fra-systemet inngår i fakultetenes virksomhetsrapporter.

Vertikal rapportering og horisontal erfaringsdeling

Det er et viktig prinsipp i UiOs kvalitetssystem at hovedformålet er kvalitetsutvikling

- Vertikal rapportering er basert på vurdering av risiko og vesentlighet.
- Det rapporteres årlig om saker i si fra-systemet
- Dialog om prioriterte aktiviteter og oppnådde resultater foregår i jevnlige møter mellom universitets- og fakultetsledelse og fakultets- og institutt-/programledelse

Erfaringsdeling skjer i ulike møteplasser på tvers av UiO: i LMU, utdanningskomiteen, studieadministrative nettverk, i pedagogisk akademi, på den årlige utdanningskonferansen, på temamøter inkl. med SiO

Læringsmiljøutvalgets rolle i kvalitetssystemet

UiO har tre felles komiteer og utvalg som er sentrale for utdanningskvaliteten:

- Utdanningskomiteen behandler utdanning på bachelor- og masternivå.
- Forskningskomiteen behandler utdanning på ph.d.-nivå.
- **Læringsmiljøutvalget** behandler det fysiske og psykososiale læringsmiljøet.

Alle tre er rådgivende og bidrar til utvikling av kvalitet i UiOs utdanninger og til at ambisjonene for utdanningsvirksomheten realiseres.

De fungerer som møtesteder og arenaer for strategiske diskusjoner mellom universitetsledelsen, fakultetene og hhv studentene og ph.d.-kandidatene.

Hvordan vil Studieavdelingen følge opp EIRs anbefalinger?

- Vi mener kvalitetssystemet legger til rette for innhenting av informasjon om læringsmiljø, men vil følge opp hvordan dette i praksis kan gjøres gjennom kvalitetsnettverket og i implementering av nytt system for emneevalueringer
- Vi vil anbefale at fakultetene rapporterer noe mer til universitetsledelsen om vesentlige tiltak i kvalitetsarbeidet
- Vi vil vurdere om arenaer for erfaringsdeling på tvers av organisasjonen kan videreutvikles

Hva kan LMU gjøre?

Vi følger nå **LMUs årsplan for et inkluderende læringsmiljø 2024-2025.**

Et mål er større systematikk i LMUs arbeid. Psykososialt læringsmiljø inngår i flere av temaene vi har på agendaen.

Til diskusjon:

- Hvordan kan vi legge opp møtene slik at LMU kan gi universitetsledelsen gode råd for videre arbeid på feltet?